



# Water en Bodem Sturend

*Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat*

*DG Water en Bodem*

*Afdeling Ruimte*

*Beatrijs Koet*

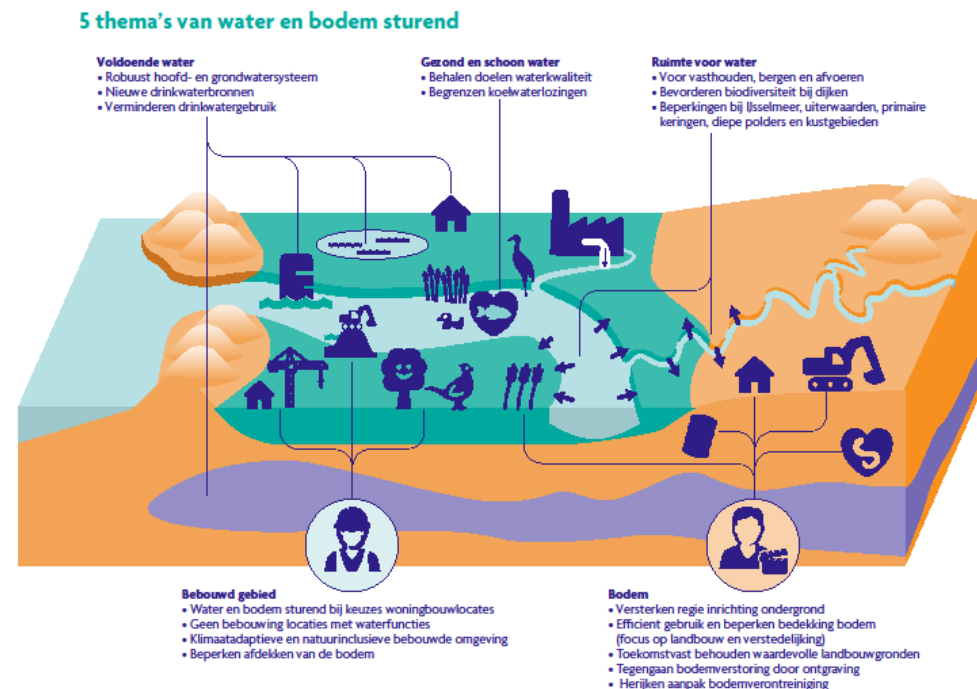
*Erna van der Werp*





# Toelichting vanuit het Rijk

- > Terugblik Water en Bodem Sturend binnen het Rijk
- > Tijdlijn WBS "producten"
- > Toelichting uitvoering activiteiten
  - Actualisatie borgingskalender
  - Weging waterbelang
  - Samenwerken
  - Monitoring





# Wie van jullie is bekend met de term WBS?

- > Ja: sta even op
- > Nee: blijf zitten



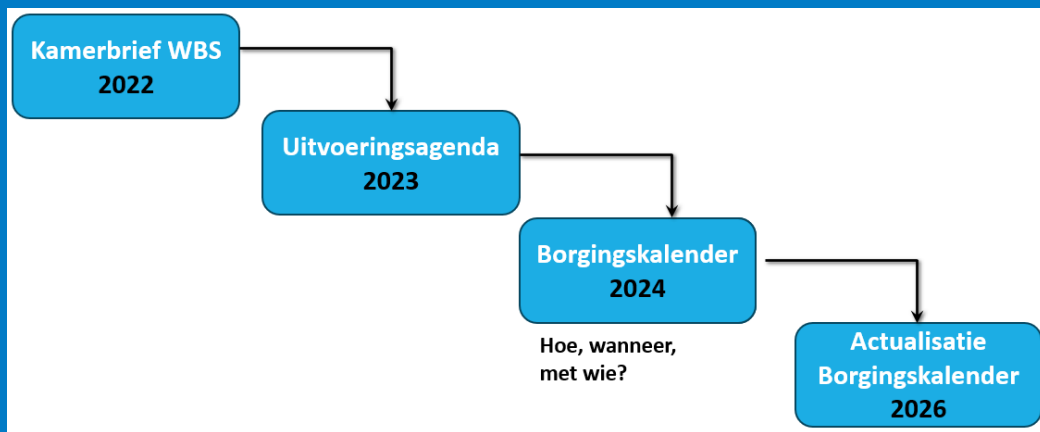
# Terugblik

# Water en Bodem Sturend

- 2021 *Regeerakkoord:* Omzien naar elkaar  
**Water en bodem worden sturend bij ruimtelijke planvorming.**
- 2022 *Kamerbrief:*  
**Water en bodem sturend**
- 2023 *Regeerakkoord:* Hoop, Lef en Trots  
**Rekening houden met Water en Bodem**
- 2024 *Regeerprogramma (schoof).*  
*Kamerbrief* **Visie op Water en Bodem:**  
Nadere toelichting 'sturend'/rekening houden met en herbevestiging noodzaak
- 2025 Verdere uitrol, Nota Ruimte en input voor nieuwe kabinet
- 2026 *Regeerakkoord:* *Aan de slag*  
In de Nota Ruimte is '**water en bodem sturend**' een richtinggevend principe.



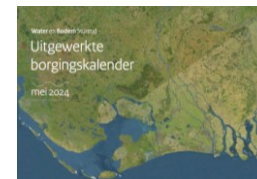
# Tijdlijn "producten" WBS



2022 Kamerbrief WBS



2023 Strategische uitvoeringsagenda



2024 Borgingskalender  
(uitvoering van de 33 structurerende keuzes en maatregelen)

Kamerbrief: Nadere toelichting 'sturend' en herbevestiging

2026 Actualisatie Borgingskalender

2027 Instrumenteren in nationaal beleid en programma's: zoals BOG/NWB



# Toelichting uitvoering



- Actualisatie Borgingskalender  
(33 structurerende keuzes en maatregelen)
- Weging Waterbelang
- Voortgangrapportage in de *Staat van ons Water*
- Samenwerking en integratie, binnen DGWB, andere departementen én overheden
- Gebiedsgericht en specifiek



Wie is volgens jullie het Rijk?



# Het Rijk



> Ministerie van Algemene Zaken

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Buitenlandse Zaken

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Defensie



> Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Financiën

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Beeld: Tineke Dijkstra



> Ministerie van Justitie en Veiligheid

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Beeld: John van Helvert



> Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap



> Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid



> Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Beeld: John van Helvert



# Ministerie van IenW (in relatie tot WBS)

- › Systeemverantwoordelijk voor het Water- en Bodemsysteem
- › 'Eigen' programma's voor de twee grote thema's:
  - Nationaal Water Programma
  - Nationaal programma Bodem, Ondergrond en Grondwater
- › Maar ook meer sectorale programma's, zoals:
  - Programma Ruimte voor de Rivier 2.0
  - Herijking bodemwetgeving



# Voorbeelden van inbreng in andere nationale- en rijksprogramma's

- > Nationale Adaptatie Strategie
- > Nationaal programma Ruimte voor Defensie (Defensie)
- > Nota ruimte (BZK/VRO)/Provinciale Arrangementen/Novex
- > Verbinding Aanlanding Wind op Zee (EZK/KGG)
- > Nationaal Programma Energie Hoofdstructuur (EZK/KGG)
- > Natuurherstelverordening (NHV)
  
- > Kennen jullie dit en hebben jullie hier ook input opgeleverd?



# Samenwerken binnen het Rijk en met andere overheden

- Koplopertrajecten vanuit het NPLG (1,5 mld)
- Ronde tafel: interdepartementale samenwerking
- Sessies van College van Rijksadviseurs
- Aanjaagteam (met koepels)



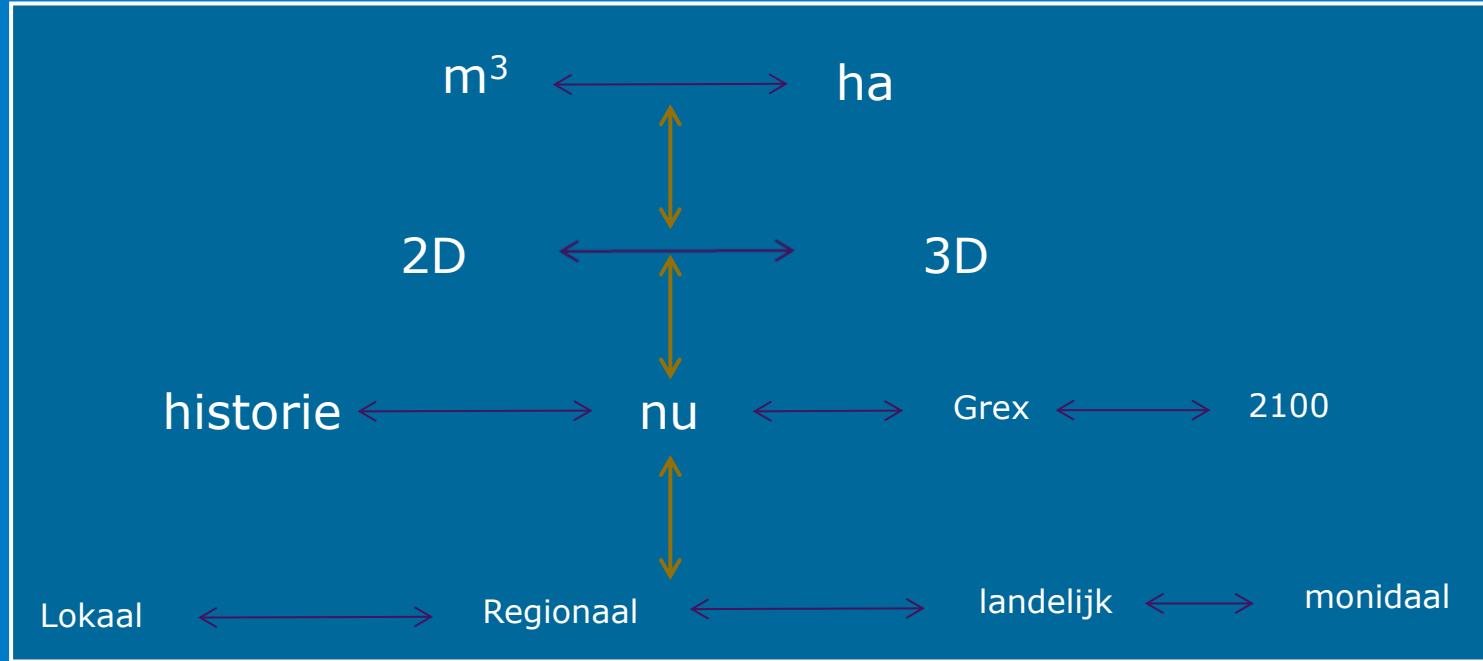
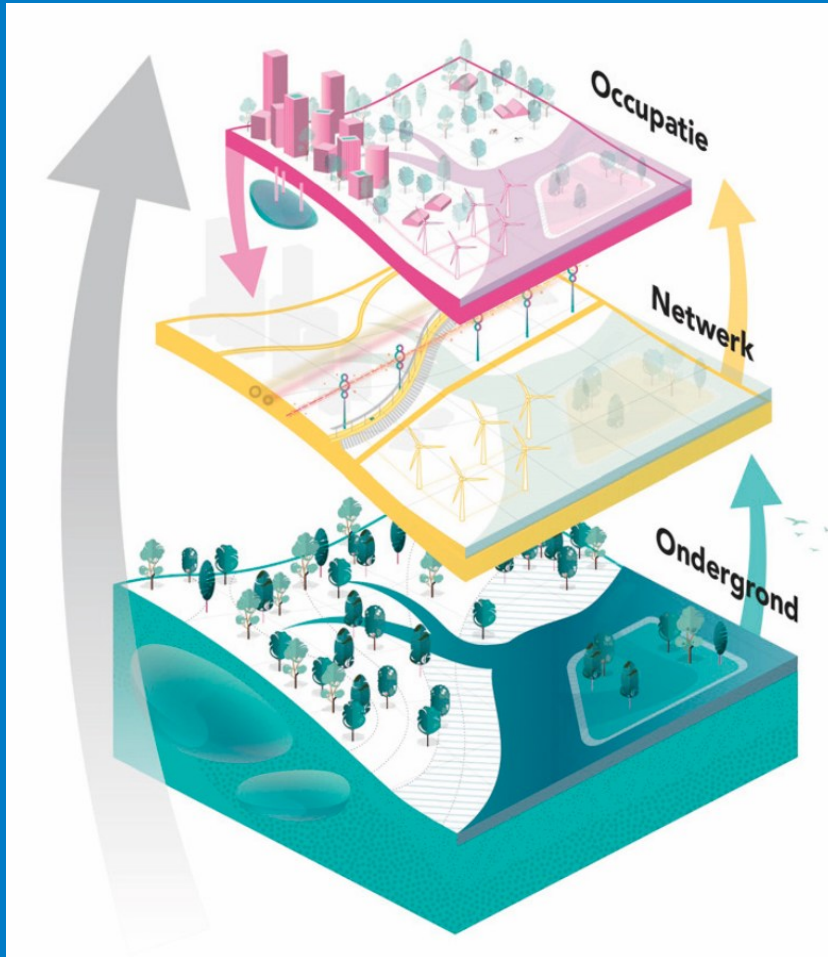
# Voortgang

- Herijking Uitvoeringsstrategie
- Staat van ons Water (rapportage)
- Monitoring WBS





# Verbinden van verschillende werelden

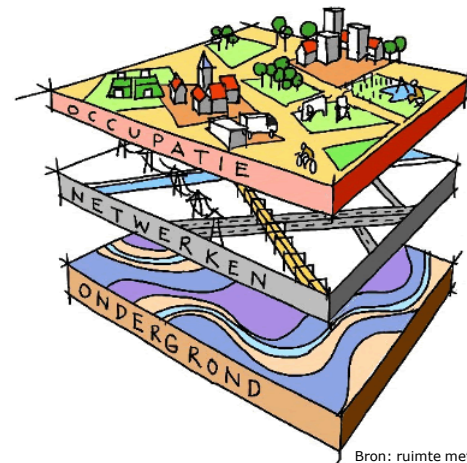


- Complex
- Dynamisch
- Flexibel
- Onderzoekend ontwerpen
- Luisteren en in gesprek blijven
- Hoeveelheden/taal
- Dimensies
- Tijdschaal
- Ruimte



# Waar werken we naar toe:

Artikel 21 van de Nederlandse Grondwet:  
*een sociaal grondrecht dat de overheid verplicht om zorg te dragen voor de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.*



Bron: ruimte met toekomst



Tip: Film 'onder het maaiveld'



## Afsluiting en vervolg

- Bedankt dat wij hier bij mochten zijn! En mooi dat jullie een dergelijke dag organiseren!
- Wat is volgens jullie nodig om WBS verder te versterken?

[Erna.vander.werp@minienw.nl](mailto:Erna.vander.werp@minienw.nl)



# Achtergrondinformatie

# De 6 instrumenten

## 1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor Rijk, provincie en gemeente.



## 2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.



## 3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

## 4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.



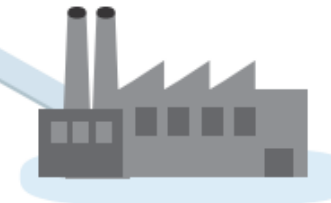
## 5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.



## 6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.





## RUIMTELIJKE INSTRUMENTEN voor elke overheid

De overheid kan met de volgende instrumenten sturing geven aan de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving

- > bestemmen (Omgevingsplan)
- > reguleren of normeren (rijk, provincie, waterschap, gemeente)
- > vergunningplicht (met toezicht en handhaving)
- > subsidies (financieel sturen)
- > informeren
- > zelf uitvoeren (privaat)



## Iedere overheid heeft zijn eigen verantwoording. Het Rijk kan hiervoor inzetten op:

- › Reguleren (wet, AMvB en ministeriële regeling)
- › Subsidies
- › Voorlichting, onderzoek en kennis delen
- › Zelf uitvoeren
- › Instructieregels
- › Afspraken maken (bestuursovereenkomst)



# Tips:

- > [www.topotijdreis.nl](http://www.topotijdreis.nl)
- > [Water en bodem sturend | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)
- > [Tijdlijn Nederland Waterland | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)
- > [Klimaat-effectatlas Nederland – Klimaat-effectatlas](#)
- > [Dossier Water en bodem als basis | College van Rijksadviseurs](#)
- > [Water en bodem in de RO - Atlas van de Regio | PBL Planbureau voor de Leefomgeving](#)